

STIHIRAR PROSOMIC

TRIOBUL

SFÂNTA ȘI MAREA JOI

Tălmăcirea s-a făcut ținând canoanele imnografiei bisericești

IMNITOR

CUVENITĂ LĂMURIRE

Stihiri prosomice este adaptarea pe limba noastră a originalului *στιχηρὰ προσόμοια*, evitând înapoi slavonismul *podobie* sau, în context *podobnice*, care nu a spus nimic nu numai nouă, ci nici celor din limba cărora provine și a cărei etimologie sau simplă explicație nu este la îndemâna românilor, pe de o parte, iar pe de alta, a merge direct la izvoare este, fără îndoială, calea cea mai corectă și sigură, atât filologic, cât și liturgic.

Formularea *stihiri prosomice* (mai veche – *prosomiace*) am adoptat-o doar în titlu din dorința de a împământenii un concept și nu un termen, iar conceptul să-l explicăm, să-i expunem conținutul ideatic, precum și importanța liturgică. În slujba propriu-zisă am folosit o formulare cât mai românească posibil, care să fie pe înțelesul tuturor, dar care să își îndeplinească rolul tipic.

Nădăjduim că, după ce conceptul va fi asimilat în cultura noastră bisericească, se va găsi un termen românesc potrivit. În momentul de față favoritul și chiar folosit de unii ar fi *asemănândă* sau *stihiri asemănânde*, dar, după cum poate observa orice român, acum acest termen are o rezonanță neobișnuită, străină tocmai pentru că el nu poartă conținutul ideatic liturgic pe care ar trebui să-l redea. Însă, așa cum se întâmplă întotdeauna, vorbitorii, utilizatorii vor decide de-a lungul vremii.

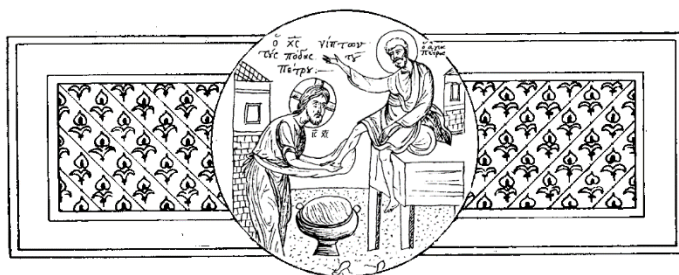
Un alt aspect foarte important care trebuie să-l conștientizăm este că ceea ce numim noi simplu *slujbă* este de fapt numai *textul* slujbei sau, mai bine zis, textul imnelor care sunt cuprinse în slujbă, iar aceste imne – imn=text+melodie – alcătuiesc cuprinzătorul gen imnografic, alcătuit, la rândul său, din mai multe specii/feluri de imne, care pot fi clasificate după mai multe criterii.

Așadar, ținând seama de toate aceste precizări, o posibilă și, desigur, neîndestulătoare definiție a *stihirii prosomice* ar fi: specia genului imnografic alcătuită după un model, adică asemănătoare (*προσόμοιον-prosomia*) cu o altă stihiră care s-a impus în conștiința Bisericii drept insuflată de Duhul Sfânt. Are, prin urmare, o structură prozodică fixă, după stihira pe care o copiază (aceleași număr de silabe, iar accentele cuvintelor cad în același loc). Este, și în aceasta constă aspectul cel mai important, și o formă aparte de rugăciune, fiindcă psalmodiind un imn purtător de Duh, așa cum a ieșit din mâinile sfinților imnografi, mintea noastră, atât a psaltului, cât și a celui care ascultă, are mai multe propte, are cele mai favorizante condiții să intre în legătură nemijlocită cu însăși inspirația originară. Stihira după care a fost alcătuită (numită în actualele cărți de slujbă prin sintagma *însuși glasul*) este indicată la început. Sunt cele mai iubite în Biserică pentru că sunt cele mai ușor de învățat și pot fi cântate de oricine, nu numai de psalții specializați. Prin ele o slujbă are șansa să iasă bine și fără prezența unui psalt bun. Exemplu grăitor, dar din păcate unic, este slujba Prohodului Domnului, care se cântă în Vinerea Mare. Se mai numesc *podobii* sau *asemănânde*.

Considerăm că până la publicarea unui *Prosomier* românesc, care va fi un reper comun tuturor, numirea *prosomice* originale, în grecește, este de neapărată trebuință.

Melurghisirea: Ilie Rareș Cîmpean

Tehnoredactarea: Mihai Telescu

ÎN SFÂNTA ȘI MAREA JOI

LA UTRENIE

După cântarea a 3-a, sedealna, glasul 1, asemenea cu:
Mormântul Tău, Mântuitorule... (Τὸν τάφον σου Σωτήρ)

**Cel care a făcut' lacuri, mări și izvoare' pe noi ne-a învățat' a smereniei cale,
încins cu ștergar spălându-le' ucenicilor picioarele,' și, smerindu-Se,
din multa Lui îndurare,' înălțatu-ne-a' dintru adâncul pierzării,
de oameni iubitor fiind.'**

Slavă..., glasul al 3-lea, asemenea cu:
Pentru mărturisirea dumnezeieștii... (Θείας πίστεως)

**Tu smerindu-Te' din bunătate,' îndreptatu-Ți-ai' la calea sfântă
ucenicii prin spălarea picioarelor.' Ne-ngăduind însă Petru a fi spălat,
dumnezeieștii porunci el plecatu-s-a,' și, spălat fiind, se roagă cu osârdie
să ne dăruiești bogată mila Ta.**

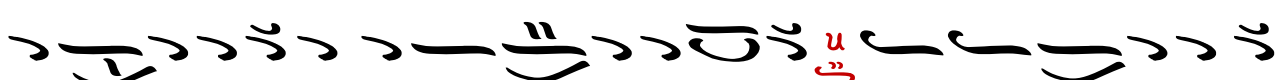

Și acum..., glasul al 4-lea, asemenea cu:
Arătat-Te-ai astăzi... (Ἐπεφάνης σήμερον)

**Ospătând, Stăpânul meu,' cu ucenicii,' tainic arătat-le-ai
junghierea Ta cea pentru noi,' prin care din stricăciune scapi
pe cei ce cu cinste' slăvesc Pătimirea Ta.**

La Utrenie. Sedelnele după Cântarea a 3-a.

Glasul 1. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Glas Ke b

(K)

 C el ca re a fă cu ut la curi mări și iz voa re pe noi ne-a

 în vă ța at a sme re ni ei ca le în cins cu șter ga ar spă

 lâ ân du le e u ce ni ci lo or pi cioa a re le și i

 sme ri in du Se din mul ta Lui în du ra re î năl ța a tu ne-a

 din tru a dân cul pier ză rii de oa meni Iu bi tor fi ind

Aceeași. Pe larg.

Glas Ke b

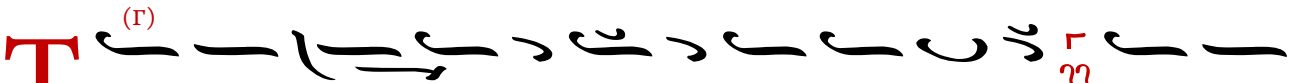

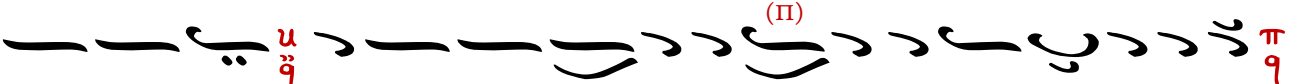

(K)

 C el ca re a a fă ă ă cu u u ut la cu

 uri mă ări și i + i iz voa a a re pe noi ne-a î

 în vă ă ă ța a a at a sme e re e ni

 i e ei ca a a le în cins cu ște er ga ar spă

 lâ â ân du u le e e e u ce ni i ci i lo

 or pi cioa a a a a re le și i i sme ri i

 in du u Se e e e din mul ta a Lu ui î în du u

 ra a a re î î î î năl ța a a tu u

 ne-a a a din tru a a dâ ân cu ul pie er ză ă ă

 rii de oa me eni Iu bi i i to or fi i i i ind

Slavă.

Glasul al 3-lea. Θείας πίστεως.

Glas ϩ̣ ϩ̣ Γα ϕ

T^(Γ) u sme ri in du Te din bu nă ta te în drep

 ta a tu Ți-ai la ca lea sfân tă u ce ni cii prin spä

 la a rea pi cioa re e lor ne-n gă du ind în să Pe tru a

 fi spä lat dum ne ze ieș tii po ru unci el ple ca tu u s-a

 și spä lat fi ind se roa gă cu o sâr di e să ne dă

 ru iești bo ga tă mi i la Ta

Aceași. Pe larg.

Glas $\text{Г} \alpha \phi$

^(Г) **T** u s m e e r i i i n d u T e e e e d i n b u n ă t a
^(II)
 te î n d r e e p t a a a t u Ț i - a a a a i l a c a l e a s f ă n
^(II)
 t ă u c e n i c i i p r i n s p ă l a a a r e a a p i i c i o a a a
^(Г)
 r e e e l o o r n e - n g ă ă d u i i n d î n s ă P e t r u
^(II)
 a f i s p ă ă l a t d u m n e z e i e e e ș t i i p o r u u u n c i e
^(N)
 e l p l e e c a a a t u u u s - a a ș i s p ă ă l a t f i i n d s e e
^(Г)
 r o a g ă ă c u u o s ă â â r d i e e s ă ă n e e d ă r u i e
 e ș t i b o g a t ă m i i i i i l a a T a

Și acum.

Glasul al 4-lea. Ἐπεφάνης σήμερον.

Glas $\Delta\iota$

(B) (II)
O s pă tâ ând Stă pâ nul meu cu u ce ni i
(II) (B)
i i cii tai nic a ră ta tu le-ai jun ghi e rea Ta cea
(N)
pen tru noi prin ca re din stri că ciu ne scapi pe cei ce cu
ci ins te slă ve esc Pă ti mi i rea a Ta